

УДК 81-1

ББК 81.2

И 67

И 67 Іноземні мови у сучасному комунікативному просторі: збірник наукових праць за матеріалами XIV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, Херсон, 6 квітня 2023 р. Херсон, Хмельницький: Херсонський національний технічний університет, 2023. 185 с. – Мови: укр., англ., нім.

У збірнику представлені матеріали доповідей студентів на XIV Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Іноземні мови у сучасному комунікативному просторі», яка проходила 6 квітня 2023 року на факультеті міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу.

У доповідях особлива увага приділяється питанням теорії та практики перекладу, проблемам розвитку та функціонування мовних систем, мовній картині світу в аспекті професійної комунікації.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

ПОДВОЙСЬКА Оксана Володимирівна – к.філол.н., доцент, в.о. завідуючого кафедри галузевого перекладу та іноземних мов факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу ХНТУ.

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

ЛІТИКОВА Олександра Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови в судновій енергетиці Херсонської державної морської академії.

КОЗОРИЗ Ірина Сергіївна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ.

ЯКУШЕНКО Інна Олександрівна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ.

ЧЛЕНИ ПРОГРАМНОГО ОРГКОМІТЕТУ:

РАДЕЦЬКА Світлана Валеріївна – к.пед.н., доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

БАЙША Кіра Миколаївна – к.пед.н, доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

КОЛКУНОВА Вікторія Володимирівна – к.пед.н., доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

МАЗУР Олена Вікторівна – к.філол.н., доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

СТЕЦЕНКО Наталя Миколаївна – к.пед.н., доцент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

БОГДАН Юлія Броніславівна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

ПРИХОДЬКО Олена Олександрівна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

ПЕТРЕНКО Євгенія Миколаївна – старший викладач кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

ГОНЧАРЕНКО Наталя Вікторівна – асистент кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ,

СКУБАНОВИЧ Олександра Валеріївна – старший лаборант кафедри галузевого перекладу та іноземних мов ХНТУ.

<i>Паслед В. О., Радецька С. В., Херсонський національний технічний університет, «Особливості перекладу «хибних друзів» перекладача (на матеріалі юридичних текстів)»</i>	103-105
<i>Пестрякова К. С., Стеценко Н. М., Херсонський національний технічний університет, «Актуальні проблеми перекладу комп'ютерної лексики з англійської на українську мову»</i>	105-107
<i>Пойкан Т. Є., Мазур О. В., Херсонський національний технічний університет, «Міфологічні алюзії у романі Джона Апдайка «Кентавр»: перекладацький аспект»</i>	108-110
<i>Postolatii V., Kozachuk A., Borys Grinchenko Kyiv University, «Translation of author's neologisms in popular scientific texts on psychology»</i>	110-112
<i>Potaichuk D., Frumkina A., Nationale Universität „Juristische Akademie Odesa“, «Übersetzungsschwierigkeiten der Gegenwart»</i>	112-114
<i>Романовська І. В., Гончаренко Н. В., Херсонський національний технічний університет, «Стратегії і тактики перекладу художніх текстів на українську мову»</i>	114-116
<i>Свинарчук Д. С., Півкач І. О., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, «Проблема точності перекладу між мовами з урахуванням діалектів та мовних відмінностей»</i>	116-117
<i>Сєвєрський М. В., Остапенко С. А., Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, «Переклад ІТ-термінології з англійської мови на українську»</i>	117-119
<i>Середіна А. О., Колкунова В. В., Херсонський національний технічний університет, «Відтворення стилістики при перекладі художньої літератури»</i>	119-121
<i>Сидорук А. І., Подвойська О. В., Херсонський національний технічний університет, «Проблеми перекладу інструкцій»</i>	121-124
<i>Синя С. В., Колкунова В. В., Херсонський національний технічний університет, «Способи англо-українського перекладу сленгізмів (на матеріалі творів Дж. Гріна та Дж. Мойєс)»</i>	124-126
<i>Стаднійчук С., Ревуцька С., Донецький національний університет економіки і торгівлі імені М.Туган-Барановського, «Проблеми сучасного художнього перекладу»</i>	126-128
<i>Степанюк Н. В., Петренко Є. М., Херсонський національний технічний університет, «Переклад як спосіб комунікації»</i>	128-130
<i>Stefanovych S., Frumkina A., Nationale Universität „Juristische Akademie Odesa“, «Einige Merkmale beim Übersetzen im Tourismusbereich»</i>	130-132

5. Копильна О. М. Відтворення авторської алюзії в художньому перекладі (на матеріалі українських перекладів англomовної прози ХХ століття). : Дис... канд. наук: 10.02.16. 2007. 213с.

6. Сема П. С. Особливості перекладу алюзій. *Матеріали міжнародної інтернет-конференції Інтелектуальний потенціал ХХІ століття*. 2019. С.219-224.

7. Updike J. *The Centaur*. London : Penguin Books LTD, 1966. 271 p.

Valeriia Postolatii, student
Andrii Kozachuk, Ph.D., head of Linguistics and translation department
Borys Grinchenko Kyiv University

TRANSLATION OF AUTHOR'S NEOLOGISMS IN POPULAR SCIENTIFIC TEXTS ON PSYCHOLOGY

There have always been and still are many controversies and difficulties in translation science, as new concepts and phenomena appear every day that need to be translated into different languages, so the relevance of the translation field will never diminish.

The translation of author's neologisms, which are newly created or coined words or phrases [5, p. 1190], in popular scientific texts on psychology is especially relevant because it impacts the accuracy and clarity of the information conveyed to the readers. They can arise from many sources, including advances in scientific research, changes in cultural trends, or the development of new technologies. In the context of psychology, such neologisms may refer to newly discovered concepts or theories, or newly coined terms that describe existing phenomena. If these neologisms are not translated accurately, readers may misunderstand the author's intended meaning, leading to confusion or misinterpretation of the content.

The objective of our research is, with the help of translation, to introduce new ideas, concepts, and theories in the field of psychology that may not have existing or widely accepted terminology as such linguistic units allow authors to communicate their unique perspectives or findings, and to express complex ideas in concise and meaningful ways. Apart from that, to introduce the most appropriate ways of translation author's neologisms in terms of achieving the highest degree of adequacy and preserving the pragmatic potential of the text.

First of all, it is crucial to emphasize that the process of translation of neologisms consists of applying not only a new meaning, but also a new function which the new word will fulfil [1, p. 23].

It is also necessary to use translation techniques while rendering source text into target one since they are essential for conveying the meaning and intention of the source text in the target language. That is, in the process of translating such linguistic unit one usually distinguishes three stages which are equally important:

analysis of the meaning of the word; determination of the author's purport; translation by means of the target language [2, p. 26].

The first stage involves understanding the semantic and pragmatic meaning of the unit, as well as any cultural or contextual associations that may be relevant. The second stage involves understanding the author's stylistic choices, as well as any literary or rhetorical devices that may be present. The third stage involves translating the linguistic unit into the target language, using appropriate translation techniques to ensure that the meaning, intention, and style of the source text are accurately conveyed.

In fact, translation techniques are the different ways in which a professional translator will translate a given text [4].

According to L. Molina and A. Hurtado Albir, there are 14 translation techniques, but in our sample we considered only some of them: established equivalent, discursive creation, compensation, transposition, calque and amplification [3, p. 509-511]. The most commonly used of these techniques are compensation and established equivalent.

As an example of usage of these techniques while rendering author's neologisms we may consider a fragment from translation of Chana Mason's *Hold That Thought* book:

A trip to the ATM can help us uncover her reasons why (Mason) – *Похід до АТМ може допомогти нам дізнатися чому* (transl. – V.P.).

This is an instance of compensation translation technique usage. By using visual similarities in the target language, we were able to offset wordplay in the source language. The recipient received the author's neologism in its complete form and meaning, which is crucial for maintaining both the text's pragmatic potential and the author's style.

To conclude the various translation aspects of the above sentence, translation techniques are the key tool for preserving accuracy and adequacy in translation, especially while translating such challenging linguistic units as author's neologisms.

References

1. Bednarska K. Author's neologisms in George R. R. Martin's *A Game of Thrones* and their Polish and Slovene translations. *Białostockie Archiwum Językowe*. 2015. P. 21-32. URL : <https://doi.org/10.15290/baj.2015.15.02>
2. Litak A. (2013). Author's neologisms in J. R. R. Tolkien's trilogy "The Lord Of The Rings" (in original and translation). 2013. P. 25-33. URL : <https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Kacmarova4/subor/Litak.pdf>
3. Molina L., Hurtado Albir A. Translation Techniques Revisited: A Dynamic and Functionalist Approach. *Meta*, 2004. Nr. 47(4), P. 498–512. URL : <https://doi.org/10.7202/008033ar>
4. Stephanov R. Translation Techniques – The Reason Why Human Translators Still Exist. *Asian Absolute UK*. 2020. URL :

<https://asianabsolute.co.uk/blog/2019/06/28/translation-techniques-the-reason-why-human-translators-still-exist/>

5. Stevenson A. *Oxford Dictionary of English*. Oxford University Press, USA, 2010. 2069 p.

Potaichuk Daria, Studentin
Frumkina Aryna, Phd, Dozentin
Nationale Universität „Juristische Akademie Odesa“

ÜBERSETZUNGSSCHWIERIGKEITEN DER GEGENWART

Heutzutage wird die Rolle der Übersetzung durch die rasante Entwicklung der Menschheit und Technologien immer mehr geschmolzen. Und aus diesem Grund ist die Sprache jetzt nicht nur ein Kommunikationsmittel, sondern auch ein Werkzeug, durch das man die Erfahrung und Kultur verschiedener Völker und Ethnien und ihre soziale Interaktion lernen kann.

Bei der Übersetzung besteht die Hauptaufgabe bei der Wiedergabe des Titels eines Werkes in einer anderen Sprache oder bei der Übersetzung eines Dokuments darin, den Inhalt des Originaltextes genau und verständlich zu vermitteln, ohne ihn zu verzerren. Das heißt, der Übersetzer versucht vor allem, den Inhalt des Geschriebenen natürlich und angemessen zu vermitteln, um alle Anforderungen angemessen zu erfüllen, und er muss wissen, welche Probleme mit der Übersetzung auf seinem Weg auftreten können, um dies am besten zu tun [2].

Aus diesem Grund ist die Übersetzung der einzelnen im Text enthaltenen Komponenten nicht ausreichend, um sicherzustellen, dass die Übersetzung angemessen ist. Die Besonderheiten der Gestaltung des Dokuments in den Sprachen des Originals und der Übersetzung sollten berücksichtigt werden. Wenn die Dokumente und ihre Struktur in zwei Sprachen unterschiedlich sind, müssen Sie nach Äquivalenten suchen, die bei der Übersetzung nicht zu einem Verlust führen [3].

Vor allem ist es ein Ruf in dem Bereich, mit dem der Übersetzer arbeitet. Zum Beispiel muss er bei der Arbeit mit Kunstwerken sehr sorgfältig und gelehrt sein und ein gewisses Gepäck an Wissen haben, um nicht nur bestimmte Ereignisse des Werkes zu vermitteln, sondern auch zu reflektieren, was der Autor sagen wollte. Daher muss der Übersetzer für die Arbeit mit Belletristik mindestens über ausreichende Kenntnisse in Philosophie, Ästhetik, Ethnographie (da in einigen Werken Details des Alltags der Helden beschrieben werden), Geographie, Botanik, Seefahrt, Astronomie, Kunstgeschichte usw. verfügen [1], um mit Belletristik zu arbeiten.

Ein weiteres Problem bei der Übersetzung ist die Genauigkeit, besonders in der Poesie. Der Übersetzer sollte nicht nur die Gedanken des Autors an die Leser weitergeben, sondern auch seine Stimmung, seine Ausdrucksschattierungen und seine Sprachumdrehungen widerspiegeln. Und damit der Text nicht verzerrt wird, sollte der Übersetzer nichts von sich selbst hinzufügen, den Autor ergänzen oder erklären, denn dies wird keine genaue Übertragung der Aussage sein. Viele